

De Neurobiologie van Koopgedrag

Gepubliceerd: 26-07-2011 Laatste bijgewerkt: 29-04-2024

Het doel van dit onderzoek is te onderzoeken of excessieve kopers minder goed in staat zijn hun respons op attractieve stimuli te inhiberen dan niet-excessieve kopers, door zowel een lagere activatie van de bij respons inhibitie betrokken...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Levensstijlaangelegenheden
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON36085

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De Neurobiologie van Koopgedrag

Aandoening

- Levensstijlaangelegenheden

Synoniemen aandoening

Excessief kopen, koopverslaving

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Rijksuniversiteit Groningen

Overige ondersteuning: Subsidie van de Gratama Stichting van de Rijksuniversiteit Groningen

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: beloning, excessief kopen, fMRI, inhibitie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

BOLD response in de hersendelen betrokken bij inhibitie en beloning.

Secundaire uitkomstmaten

N.v.t.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De huidige kennis over excessief aankoopgedrag is grotendeels gebaseerd op kennis verkregen uit interviews en survey studies. Er is nog heel weinig neurobiologisch onderzoek gedaan naar excessief aankoopgedrag; er zijn slechts twee functionele MRI studies beschikbaar, waarvan één studie slechts gebaseerd is op drie excessieve kopers. Meer inzicht in de neurologische basis van deze veel voorkomende en disfunctionele vorm van consumentengedrag is dan ook vereist.

Bovendien focussen de huidige beschikbare fMRI studies over excessieve kopers op de activatie in het *reward center* van de hersenen. Verschillen tussen excessieve en niet-excessieve kopers m.b.t. het inhibitiesysteem zijn nog niet onderzocht, terwijl excessieve kopers vaak een gebrek aan controle over hun aankoopgedrag ervaren (Dittmar et al, 2007).

Wij willen door middel van functionele beeldvorming de hersenactiviteit van excessieve en niet-excessieve kopers en de invloed van vriendschap hierop bestuderen. Wij verwachten dat excessieve kopers een lagere activatie hebben in de hersendelen betrokken bij respons inhibitie dan niet-excessieve kopers, wanneer zij geconfronteerd worden met attractieve stimuli. Tevens verwachten wij dat excessieve kopers beter zijn in zelf-regulatie (d.w.z. een relatief hoge activatie hebben in de hersendelen betrokken bij respons inhibitie), wanneer zij aan een goede vriendschap worden herinnerd.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is te onderzoeken of excessieve kopers minder goed in staat zijn hun respons op attractieve stimuli te inhiberen dan niet-excessieve kopers, door zowel een lagere activatie van de bij respons inhibitie betrokken hersendelen en een hogere activatie van de reward-gerelateerde hersendelen, bij het zien van attractieve stimuli. Secundaire doelstelling van dit onderzoek is de bestudering van de rol van

vriendschap in het vermogen tot inhibitie.

Onderzoeksopzet

Op basis van een bestaand paradigma is een Go/No-go taak ontwikkeld. Op basis van deze taak kan zowel de gedragsmatige reactie als de neurale respons worden gemeten, in zowel situaties wanneer men wel en niet hoeft te inhiberen. De taak zal zowel door een groep excessieve als een groep niet-excessieve kopers worden uitgevoerd. Proefpersonen worden op basis van de excessief kopen schaal (Ridgway et al., 2008) geclassificeerd als zijnde *excessieve* of *niet-excessieve* koper.

Voor de scan zal de deelnemers gevraagd worden de PANAS-vragenlijst in te vullen en zal de Go/No-go taak worden uitgelegd. De daarop volgende fMRI-scan, waarin deelnemers de Go/No-go taak zullen maken, zal maximaal 60 minuten duren. Ongeveer halverwege de scan zullen de deelnemers gevraagd worden een ervaring te beschrijven waarbij zij goede vriendschap hebben ervaren. Dit zal 5 minuten duren en daarna gaan de deelnemers weer verder met de Go/No-go taak. Na de scan zullen de deelnemers nog gevraagd worden naar hun aankoopdrang en aankoopintentie. Tevens zal het doel van het onderzoek worden uitgelegd en eventuele vragen worden beantwoord. In totaal zal het onderzoek maximaal 2 uur duren.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's verbonden aan dit onderzoek.

Proefpersonen zullen worden blootgesteld aan een magnetisch veld van 3 Tesla en snel wisselende magnetische gradiënten en radiofrequentievelden. Deze veldsterkte wordt op routinematige basis gebruikt in fMRI en MRI onderzoek. Tot op heden zijn er geen neveneffecten beschreven. In zeldzame gevallen wordt een perifere zenuw (abdomen) gestimuleerd door de wisselende magnetische gradiënten. Dit veroorzaakt een kriebelend gevoel, maar is onschadelijk.

Contactpersonen

Publiek

Rijksuniversiteit Groningen

PO Box 800
9700 AV Groningen
NL

Wetenschappelijk

Rijksuniversiteit Groningen

PO Box 800
9700 AV Groningen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Gezonde vrouwen
Leeftijd tussen de 18 en 25 jaar
Gebruik anticonceptiepil
Rechtshandig
Score op Excessief Kopen Schaal (Ridgway et al., 2008) kleiner dan 15 of groter dan 25.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

1. MR incompatibele implantaten in het lichaam
2. Neurologische en psychiatrische aandoeningen w.o. epilepsie, neuro-trauma, psychose, depressie, angststoornissen (inclusief claustrofobie) zowel in heden als verleden
3. Gebruik van medicijnen die mogelijk de taakuitvoering beïnvloedt
4. Drugs of alcohol misbruik
5. Claustrofobie
5. De wens niet te willen worden geïnformeerd bij eventuele hersenafwijkingen die mogelijk naar aanleiding van de scans wordt opgemerkt.

6. (Vermoeden van) zwangerschap
7. Eventuele tatoeages en/of niet uitneembare piercings

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Anders

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 26-10-2011

Aantal proefpersonen: 50

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 26-07-2011

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Goedgekeurd WMO

Datum: 09-01-2012

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL36758.042.11